

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ &
ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΧΩΡΙΚΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ &
ΥΔΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ
ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Ταχ. Διεύθυνση : Διοικητήριο Π.Ε.
Λακωνίας,
2ο Χλμ. Ε.Ο. Σπάρτης-
Γυθείου
Ταχ. Κώδικας : 23100
Πληροφορίες : Μαρία Καλοϊδου
Τηλέφωνο : 2731363134
Email : m.kaloidou@lakonia.gr

A. ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Δήμος Μονεμβασίας
[Διανομή μέσω Ίριδα](#)
2. Α.Τ. Μολάων
Μολάοι Τ.Κ. 23052

B. ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. ΟΦΥΠΕΚΑ
gnomodothseis@necca.gov.gr
2. Συνήγορος του Πολίτη
gl@synigoros.gr
3. Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
Γενική Δ/νση Σώματος Επιθεωρητών και
Ελεγκτών ΥΠΕΝ
Σώμα Επιθεώρησης Νοτίου Ελλάδος
Τμήμα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος
sene.tep@prv.ypeka.gr
4. Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
Δ/νση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης
sec.dipa@prv.ypeka.gr

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ

τήρησης της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας στο σπηλαιοβάραθρο «Αραμπαντζή» στην Τ.Κ. Ιέρακα, Δ.Ε. Ζάρακα Δήμου Μονεμβασίας Π.Ε. Λακωνίας Περιφέρειας Πελοποννήσου **(έκτακτος έλεγχος μετά από καταγγελία για δημιουργία χώρου ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων στο σπήλαιο).**

Σχετικά:

1. Ο Ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160/Α΄/18-10-1986) «Για την προστασία του περιβάλλοντος».
2. Ο Ν. 4014/2011 (ΦΕΚ 21/Α΄/21-09-2011) «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος».
3. Ο Ν.4042/2012 (Α'24) «Ποινική προστασία του περιβάλλοντος-Εναρμόνιση με την οδηγία 2008/99/ΕΚ- . Κλιματικής Αλλαγής» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
4. Ο Ν. 4843/2021 (ΦΕΚ 193 Α΄/20-10-2021) «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2002...», τα αρ. 50,52,53 και 75 αυτού, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
5. Η Υ.Α. ΥΠΕΝ/ΓΔΣΕΕ/22036/2019 (ΦΕΚ 1530Β΄/2024) «Επικαιροποιημένο Μοντέλο Ενεργειών Συμμόρφωσης («ΜΕΣ») για τις περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις».
6. Ο Ν.5037/2023 (ΦΕΚ 78 Α/28-3-2023)-άρθρο 180, «Διοικητικές κυρώσεις για περιβαλλοντικές παραβάσεις».
7. Το υπ΄ αριθμ. πρωτ. 384/26.02.2024 έγγραφο του Ινστιτούτου Σπηλαιολογικών Ερευνών Ελλάδας (Αρ. Πρωτ. Υπηρεσίας μας 59124/26.02.2024)
8. Το υπ΄ αριθμ. πρωτ. 350652/19074/2024/16.04.2024 έγγραφο του Συνηγόρου του Πολίτη.
9. Την από 02.11.2024 έκθεση αυτοψίας της Υπηρεσίας μας και την από 05.12.2024 Προσωρινή Έκθεση Ελέγχου.
10. Το υπ΄ αριθμ. πρωτ. 374378/06.12.2024 έγγραφό μας με το οποίο διαβιβάστηκαν τα ανωτέρω στον Δήμο Μονεμβασίας και κλήθηκε σε απολογία ο Δήμος.
11. Το υπ΄ αριθμ. πρωτ. 350652/58133/2024/14.11.2024 έγγραφο του Συνηγόρου του Πολίτη.
12. Το υπ΄ αριθμ. πρωτ. 20942/24.12.2024 έγγραφο του Δήμου Μονεμβασίας με το οποίο διαβιβάστηκε το από 20.12.2024 υπόμνημα (Αρ. Πρωτ. Υπηρεσίας μας 399418/27.12.2024).

Α.ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ:

Στις 02.11.2024 πραγματοποιήθηκε αυτοψία – έκτακτος έλεγχος από την κα Παπαγιαννοπούλου Αικ. (προϊσταμένη) και την κα Καλοϊδου Μαρία (υπάλληλο) του Τμήματος Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας Π.Ε. Λακωνίας με την Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Νότιας Πελοποννήσου του ΟΦΥΠΕΚΑ, παρουσία του Συνηγόρου του Πολίτη, στο Σπηλαιοβάραθρο "Αραμπαντζή" Τ.Κ. Ιέρακα, Δ.Ε. Ζάρακα, Δήμου Μονεμβασίας.

Η αυτοψία διενεργήθηκε στο πλαίσιο έκτακτης επιθεώρησης, σύμφωνα με το άρθρο 20 του Ν. 4014/2011. Κατά την αυτοψία συντάχθηκε η σχετική 9 Έκθεση Αυτοψίας, η οποία υπογράφηκε από τις προαναφερθείσες.

Κατά την αυτοψία διαπιστώθηκε ότι :

Ο δρόμος πρόσβασης στο σπήλαιο είναι χωματόδρομος. Περιμετρικά της εισόδου του σπηλαίου υπήρχαν κάγκελα και πόρτα κλειδωμένη με λουκέτο. Στο άνοιγμα του σπηλαίου όπου είχε τοποθετηθεί η πόρτα υπήρχε τσιμέντο. Η πρόσβαση στο σπήλαιο έγινε μετακινώντας τμήμα της περίφραξης το οποίο δεν στηριζόταν στο τσιμέντο και το οποίο ήταν δεμένο με καλώδιο με την υπόλοιπη περίφραξη. Δεν υπήρχε ορατότητα εντός του σπηλαίου από τους παρευρισκόμενους και εικόνα για το εσωτερικό του σπηλαιοβάραθρου σχηματίσαμε μόνο από τις φωτογραφίες του σπηλαιολόγου που κατήλθε σε αυτό. Εντός του σπηλαίου υπήρχε μεγάλος όγκος αποβλήτων, ο οποίος δεν ήταν δυνατόν να εκτιμηθεί.

Β. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ - ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 66 του Ν. 4819/21, ΦΕΚ 129Α απαγορεύεται η εγκατάλειψη, η απόρριψη ή η ανεξέλεγκτη διαχείριση των αποβλήτων, καθώς και η δημιουργία απορριμμάτων.

Σύμφωνα με την &4 του άρθρου 66 του Ν. 4819/21 Όταν οι δήμοι ή τα συνιστώμενα από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) νομικά πρόσωπα για τη διαχείριση αποβλήτων, σύμφωνα με το άρθρο 30 του ν. 3536/2007 (Α' 42), χρησιμοποιούν Χώρους Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ), επιβάλλεται, εις βάρος του οικείου δήμου ή των ανωτέρω νομικών προσώπων, χρηματικό πρόστιμο, το ύψος του οποίου προσδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 30 του ν. 1650/1986. Οι ανωτέρω κυρώσεις επιβάλλονται ανεξάρτητα από την αστική ή ποινική ευθύνη του φορέα εκμετάλλευσης και ανεξάρτητα από τις διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται από τη νομοθεσία.

Σύμφωνα με το πεδίο στ) 6 του άρθρου 75 του Ν. 3463/2006 (ΦΕΚ 114^Α/2006) Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων, είναι αρμοδιότητα των Δήμων η προστασία των σπηλαίων.

Αρμοδιότητα των Δήμων επίσης σύμφωνα με το Άρθρο 228 του Ν. 4555/2018 είναι η εξάλειψη της Ανεξέλεγκτης Διάθεσης των αστικών στερεών αποβλήτων και η αποκατάσταση των υφιστάμενων Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων.

Σύμφωνα με την &4 του άρθρου 52 του Ν. 4819 (ΦΕΚ 129^Α/21) «Για την αποκατάσταση Χώρου Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ) υποβάλλεται από τον οικείο Ο.Τ.Α. α' βαθμού, με τη συνδρομή του οικείου ΦοΔΣΑ του οποίου ο Ο.Τ.Α. α' βαθμού αποτελεί μέλος κατόπιν σχετικής προγραμματικής σύμβασης σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 246 του ν. 4555/2018 (Α' 133), Τεχνική Μελέτη Περιβαλλοντικής Αποκατάστασης του ΧΑΔΑ, στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης. Η σχετική άδεια χορηγείται με απόφαση του συντονιστή της αποκεντρωμένης διοίκησης».

Το σπήλαιο βρίσκεται εντός των ορίων των προστατευόμενων περιοχών : Natura 2000 GR2540001 Ειδική Ζώνη Διατήρησης «Όρη Γιδοβούνι, Χιονοβούνι,Γαϊδουροβούνι, Κορακιά, Καλογεροβούνι, Κουλοχέρα και Περιοχή Μονεμβασίας, Σπήλαιο Σολωμού, Τρύπα και Πύργος Αγ. Στεφάνου και θαλάσσια ζώνη έως Ακρωτήριο Καμήλι», Natura 2000 GR 2540007 Ζώνη Ειδικής Προστασίας « Όρη Ανατολικής Λακωνίας» και Σημαντικής Περιοχής για τα Πουλιά GR123 Όρη Ανατολικής Λακωνίας.

Διαπιστώνεται η άμεση απειλή περιβαλλοντικής ζημίας από δραστηριότητα διαχείρισης αποβλήτων (Παρ. 1α, Άρθρο 4 Π.Δ. 148/09) και η άμεση απειλή περιβαλλοντικής ζημίας σε προστατευόμενους οικοτόπους και είδη (Παρ. 1β, Άρθρο 4 Π.Δ. 148/09).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1^η παράβαση

Περιγραφή της παράβασης με συνοπτική τεκμηρίωση αυτής

Διαπιστώθηκε ότι είχαν εγκαταλειφθεί, απορριφθεί και είχαν διαχειριστεί ανεξέλεγκτα απόβλητα, το οποίο σύμφωνα με το άρθρο 66 του Ν. 4819/21, ΦΕΚ 129Α απαγορεύεται.

Χαρακτηρισμός σοβαρότητας παράβασης

Για την εγκατάλειψη, απόρριψη και ανεξέλεγκτη διάθεση αποβλήτων τα οποία προκαλούν μέτρια βλάβη στο περιβάλλον (εδάφιο Δ Πίνακας 1):

Κατηγορία υποβάθμισης του περιβάλλοντος : **Μέτρια**

Κατηγορία σοβαρότητας Παράβασης : **Μέτρια Παράβαση**

Συνοπτική παράθεση απόψεων των ελεγχόμενων

Σύμφωνα με το υπόμνημα που κατατέθηκε, ο Δήμος Μονεμβασίας δεν χρησιμοποιεί τον συγκεκριμένο χώρο από το 1998, ενώ πρόσφατα έχει τοποθετήσει πλήρη περίφραξη και λουκέτα. Επίσης αναφέρει ότι για την πιθανή ανεξέλεγκτη ρίψη αντικειμένων από άτομα ξένα προς το Δήμο και τις Υπηρεσίες του, προτίθεται να λάβει τα απαραίτητα μέτρα.

Απόψεις της Υπηρεσίας μας

Το ανωτέρω γίνεται δεκτό από την Υπηρεσία μας και ο υπεύθυνος της εγκατάλειψης, απόρριψης και ανεξέλεγκτης διάθεσης αποβλήτων θεωρείται ΑΓΝΩΣΤΟΣ.

2^η παράβαση

Περιγραφή της παράβασης με συνοπτική τεκμηρίωση αυτής

Δεν έχει γίνει αποκατάσταση του υφιστάμενου Χώρου Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων. Σύμφωνα με το υπόμνημα του Δήμου Μονεμβασίας πριν το 1998 ο Δήμος χρησιμοποιούσε τον χώρο ως ΧΑΔΑ.

Χαρακτηρισμός σοβαρότητας παράβασης

Για την μη αποκατάσταση του Χώρου Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων το οποίο προκαλεί μεταβολή στο περιβάλλον που προκαλεί μέτρια βλάβη σε αυτό (εδάφιο Δ Πίνακας 1):

Κατηγορία υποβάθμισης του περιβάλλοντος : **Μέτρια**

Κατηγορία σοβαρότητας Παράβασης : **Μέτρια Παράβαση**

1^η διαπίστωση

Διαπιστώνεται ότι δεν έγινε τα προηγούμενα χρόνια επαρκής προστασία του χώρου του σπηλαίου με αποτέλεσμα να γίνεται ανεξέλεγκτη ρίψη απορριμμάτων σύμφωνα με τον Δήμο Μονεμβασίας από τρίτους. Δίνεται η κατευθυντήρια οδηγία στον Δήμο Μονεμβασίας να υπάρχει επαρκής προστασία του χώρου του σπηλαίου η οποία να ελέγχεται τακτικώς ώστε να μην υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης στον χώρο.

Οι ανωτέρω παραβάσεις 1 και 2 αξιολογούνται ως ΜΕΤΡΙΑΣ σοβαρότητας.

Για την 1^η παράβαση ο υπεύθυνος είναι ΑΓΝΩΣΤΟΣ.

Οι απαιτούμενες διορθωτικές ενέργειες που ορίζονται στο ΠΔΕ που ακολουθεί, σύμφωνα με την παρ. 15 του άρθρου 20 του Ν.4014/2011, αφορούν στις ενέργειες αποκατάστασης του Χώρου Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων. Σε περίπτωση μη-συμμόρφωσης εντός του χρονοδιαγράμματος του ΠΔΕ προβλέπεται από την παρ.15α του ίδιου άρθρου η επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Γ. ΠΛΑΝΟ ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ (ΠΔΕ)

Ως προθεσμία συμμόρφωσης τίθενται δώδεκα μήνες από την παραλαβή του παρόντος.

A/A	Διαπιστωθείσα παράβαση	Απαιτούμενες διορθωτικές ενέργειες	Αξιολόγηση σοβαρότητας	Ημερομηνία ολοκλήρωσης από την παραλαβή του παρόντος
1	Μη αποκατάσταση του Χώρου Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων	Να γίνει αποκατάσταση του ΧΑΔΑ όπως ορίζεται στην &4 του άρθρου 52 του Ν. 4819 (ΦΕΚ 129 ^Α /21).	Μέτρια Παράβαση	12 μήνες

Με την πάροδο του τεθέντος χρονοδιαγράμματος για την υλοποίηση του ΠΔΕ, ο Δήμος Μονεμβασίας οφείλει να υποβάλλει στην Υπηρεσία μας, τη Δήλωση Συμμόρφωσης της παρ. 15 του άρθρου 20 του Ν. 4014/2011. Η Δήλωση Συμμόρφωσης, για να θεωρηθεί πλήρης, πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα απαραίτητα τεκμήρια για την επιβεβαίωση της υλοποίησης των ενεργειών συμμόρφωσης που περιλήφθηκαν στο ΠΔΕ.

Με την παρέλευση της προθεσμίας συμμόρφωσης θα ακολουθηθεί η διαδικασία επαλήθευσης της συμμόρφωσης της παρ. 15α του ανωτέρω άρθρου σύμφωνα και με τη σχετική Δήλωση Συμμόρφωσης

Επισημαίνεται επίσης ότι, σε περίπτωση που δεν υπάρξει υποβολή Δήλωσης Συμμόρφωσης ο Δήμος Μονεμβασίας θα κληθεί για άμεση υποβολή της εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών. Σε περίπτωση άπρακτης προόδου και της προθεσμίας αυτής θα συνταχθεί αιτιολογημένη Πράξη Βεβαίωσης Παράβασης, σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 15γ του άρθρου 20 του Ν. 4014/2011.

Το παρόν αποστέλλεται στο Α.Τ. Μολάων για τον εντοπισμό του υπευθύνου της 1^{ης} περιβαλλοντικής παράβασης και τη σχετική ενημέρωση της Υπηρεσίας μας.

Αικατερίνη Παπαγιαννοπούλου

Μαρία Καλοϊδού

**Ο ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ,
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**

ΓΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

Χ.Α.

Φάκελος Υπόθεσης

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΣΠ. ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ